

آفاق هرمنوتیکی حکمت متعالیه و رسالت اجتماعی، فرهنگی ملاصدرا

سید مهدی امامی جمعه^۱

چکیده

فلسفه‌ی اسلامی و به ویژه فلسفه‌ی ملاصدرا واجد چشم اندازهای هرمنوتیکی است که کمتر مورد توجه واقع شده است. البته در این مقاله سعی شده تا به لطایفی چند از مبانی هرمنوتیکی حکمت متعالیه پرداخته شود، اما نگارنده درصدد طرح جامع مبانی هرمنوتیکی ملاصدرا و یا در مقام دفاع از آنها نیست، بلکه تنها و تنها می‌خواهد سه نکته را در حد وسع علمی و تلاش خود روشن کند:

(۱) هرمنوتیک، محور حکمت متعالیه است. (۲) هرمنوتیک برای ملاصدرا یک رسالت تاریخی، اجتماعی و فرهنگی به شمار می‌آمده است. (۳) ملاصدرا به لحاظ رسالتی که بر دوش خود احساس می‌کرده، نقش موثری را ایفاء نموده است.

این مبانی هرمنوتیکی و این رسالت اجتماعی - فرهنگی که ملاصدرا آن را احساس نمود و سعی در انجامش داشت، مکتب فلسفی اصفهان را بسیار غنا بخشید و موجب پیدایش چشم اندازهای نوینی در حوزه فلسفی اصفهان شد که بررسی و بازشناسی آنها و نیز بازسازی و توسعه‌ی آنها، می‌تواند مکتب فلسفی اصفهان را روزآمد و کارآمد نماید.

واژگان کلیدی: حکمت متعالیه، هرمنوتیک، رسالت فرهنگی، رسالت اجتماعی